



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv**

**Techo, Nicolas**

**Leodii, MDCLXXIII.**

Cap. 28. Ioannes Castilius trucidatur.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38528**

necis locum, parricidis ad rura dilapsis, vacuum deveniunt, raptimque, antequam ab rusticatione redirent, ex sopito jam incendio semiustulata Sociorum corpora educunt, atque eo quo venerant ordine, freudentibus nequicquam parricidis, diuque insequentibus, opima spolia reportant. Romerus, evaporato utcumque dolore, laudavit reduces, qui fidem in vindicandis sacris exuviis heroico facinore rei Christianæ se probaverant. Cum verò allata cadavera sigillatim exploraret, reperit inter semiustulata truncataque membra cor Rochi Gonsalvii sagittâ transfixum nihil igne læsum; ut sentires nihil nostrum ignem in cor cœlestibus ardoribus ignitum poruisse. Mox rudi pro tempore utrumque cadaver lipfanothecæ illatum est, donec cultiùs componerentur.

**N**ON diu post Caarupe parricida, trecentorum hominum instructus acie, repentinus Caasapaminienfibus adest; Petrum Romerum, quem ob cœlibem vitam per ludibrium verulam vocitabat, de medio sublaturus. Municipes pro more rusticatum iwerant, soli que aderant juvenes decem, qui seniculo quodam duce arcubus & sagittis instructi contra confertam hostium aciem progredi ausi, adeo fortiter se gesserunt, ut illorum impetum detinuerint, arcuerintque, donec, concurrentibus jam, ex rusticatione Caasapaminienfibus, in fugam omnes, non sine suorum clade, nullo ex nostris desiderato, verterentur. Cui rei magnum momentum attulit ipse Romerus, qui pro tuendo grege determinatâ morte in equo cum duobus aliis Neophytis equiribus prodiens, ita terruit parricidas, ut fortitudinis miraculo attoniti freudentes furentesque, quod à vetula (ut aiebant) & pauculis adolescentibus reprimere tentare secundum impetum non ausi sint. Sed fredeant ringanturque amaro opprobrio parricidæ, nusquam tamen efficient, quin juvenes illi Caasapaminienfes per omnium ora volitent, qui vix ex barbarie in Catechumenorum Neophytorumque album relati, pro incolumitate advenæ magistri contra populares & amicos suos, contra confertam multitudinem pauculi certo se mortis periculo exponentes armaverunt pugnaveruntque, & ostenderunt Deum per pueros posse quod olim per locustas.

**P**AULO antequam hæc gererentur, hoc est, postridiè quàm Rochus Gonsalvius & Alfonsus Rodericus occisi sunt, Niezuvius, de eorum nece nuncio accepto, ferociter exultans, plumarum amiculo & reliquo horrendorum rituum ornamento se vestiens, eodemque cultu unam è concubinis ornari & se sequi iubens, popularium concionem vocat. Nox erat cum frequentissimi convenere. Quare tenebrarum & multitudinis opportunitate usus, omni circum igne extincto, postquam horrendum nescio quid in gutture turbinaisset, identidemque inani ex cucurbita crepitaculum agitaasset, & diu lymphaticas vociferationes intercalari silentio distinxisset; tandem horrore omnibus concussis, his ferme verbis Joannem Castillium de medio tollendum pronunciat. *Adeste rigrides, adeste, & in aurorem opprobrii mei unguis dentesque acuite, cur pigris? Etiam vos fascinavit advena? etiam vos rebellatis? Vestram fidem appello quotquot adestis, o viri, quam si obstinate denegatis, statutum mihi est ad astra revolvere, & omnia elementa in vos armare, perdere, pertinaces. Itè & opprimite sacrificulum advenam, pueros incantationibus allectos abluentem, jusque meum in seminarum præstantissimas impudenter denegantem.* Approbato furore, Potirava, & Quarabius Niezuvii foecer, delecto parricidarum habito, sceleris patrandi tempus & locum indicunt, dissimulanteque, ne præda elaboratur, omnia agi imperant. Fo tempore commodum parricidis accidit, ut nonnulli Ethnici religioni Christianæ nomen daturi ad oppidum venirent, quibus secum assumptis, ubi illuxit, Joannem Castillium domi Deum orantem adeunt, dolose postulantes, ut religionis candidatos in album relatos, velit pro more munusculo aliquo donare. Castillius advenas benevolè admissos in catalogum refert, largè que donat; quibus rebus intentum, sui que incautum, parricidæ à tergo invadunt, lacertos fortiter ligant, colaphis & fuste cadunt, contumelias onerant, fatuum appellant, è pede raptatum prosternunt. Tum ille, *Si, inquit, ob ea munuscula, qua impertior,*

*Cor Gonsalvii ab igne illatum servatur.*

**CAPUT XXVII.**  
Petrus Romerus ad necem quaeritur.

*Caasapaminienfium Adolescentium fortitudo.*

*Barbariter ventur.*

**XXVIII.**  
Joannes Castillius trucidatur.

*Niezuvii debauchatus.*

*Parricidarum simulatio.*

*Joannis Castillii supplicium.*

*in me se vitis, omnia mea habetote, & me in mancipium vestrum servate. Ad hæc Barbari: Non te, inquit, nec tua, sed exitium tuum, Sociorumq; per Parana & Trovaica litora sparsorum quarimus: peribunt, peribunt omnes nova superstitionis antistites: jam Gonsalvius & Rodericus pœnas insigniter dedere, te sublato, pergenus ad trucidandum Aragonam. Castillius audito Alfonsi Aragonæ nomine, postulat ad eum conferri, ut coram & in ejus consortio maclaretur. Cùm non impetraret, & jamjam moriendum esse tumultuosè inelamaretur: Non moriar, inquit ille, sed animus meus post tormenta aeternum vivet. Sic loquentem oblongo fune vinciunt, & pœnè nudatum extra oppidum per spineta & torrentium saxeta, per asperos terræ hiatus, inter amaros jocos insanosq; clamores protrahunt. In itinere læpè faciem ense feriunt, corpus sagittâ transadigunt, oculos & alias corporis partes telorum euspidibus pungunt, per intervalla Tucandâ Niezuvi servulo ventrem fortissimi athletæ clavâ immaniter pulsante. Tandem multâ sanie & obvio luto deformati caput lapidibus obruunt, donec constaret etiam obiisse. Sacrum cadaver inter nova verbera & debacchationes, ut tygribus noctu esca fieret, in sylvas particiæ rapiunt; domumq;e, quasi re bellè gestâ, Niezuvio perpetrati facinoris feriem narraturi redeunt.*

Mors.

CAPUT  
XXIX.  
Gesta post  
Joannis Ca-  
stillii necè  
ab Niezu-  
vio.

Niezuvius  
Infanti re-  
baptizat.

Templum  
combustis.

**N**IEZUVIUS iteratâ carnificinâ lætus, occisi Castillii Sacerdotalibus vestibus, tanquam speciosæ victoriæ spoliis, se induens, simulq;e assumpto veteratoris superstitionis amiculo, multitudine adesse jussâ, vociferatur: non esse jam cur agrorum vastationem vererentur: jam tutò posse majorum more quotquot vellent uxores ducere: occiso Sacrificulo, Divinitatis autoritatem sibi rursum assertam esse. His dictis, ad contempionem Baptismi baptizatos pueros jubet ad se adferri, & tanquam exauthoratos de sacro gradu deponere posse, calidâ aquâ eorum capita lavat, sanctum Chrisma eluit, ne exorcisati talis mysterium remaneat, linguas sabulo fricans, conchâ asperâ abradit; nescius primi Sacramenti caracterem deleri non posse. Mox velut exauthoratos aliis ritibus inicit: expunctis Christianis nominibus vetera restituit: fingit nescio quem humorem clandestino artificio è corpore suo dimanare, quo ad denuò (si Superis placet) baptizandos resacrandosq;e utitur: infantium matribus mimo præstigiatori, non sine tripudio, applaudentibus. Secundum id, templo prius combusto, ceteraq;e supellectile direptâ, Niezuvius popularibus suis ad reliquorum necem animatis, in proximè sequentem diem ad Alfonsum Aragonam & Franciscum Clavicum, apud Piratinienfes curantes, occidendos protectionem indicit.

CAPUT  
XXX.  
Parricidæ  
ad occiden-  
dos Pirati-  
nienfes So-  
cios convo-  
lant.

Parricida  
furunt.

Socii fugere  
coguntur.

Templum & pa-  
lea ab igne  
portento, e  
servatum.

**S**ED jam eò pervaserat fama conjurationis, & Socii Piratinienfes ad ritè admit- tendam pro Christi causa mortem incruento Sacrificio piisque animi affectibus se disposuerant. Indi verò quamvis numero pauci (nam multitudo ad rusticationem deflexerat) pro propulsando ab instructoribus suis mortis periculo consilia conferebant. Quibus in rebus dum sunt, ab vigilibus nunciatur non procul abesse Niezuviânæ factionis perduelles, inconditis clamoribus & pictis ad conciliandam formidinem corporibus extrema omnia minitantes. Patribus lubebat in ipso templi vestibulo mortem, multis votis expetitam, piè præstolari, nî obstitissent Neophyti Piratinienfes, gloriosam Patrum suorum necem sibi doctrinâ imposterum carituris damno fore contestantes. Non vos, inquebant, ad Martyrii palmam differendam sollicitaremus, nisi certò sciremus cum nostra pernicie fore conjunctam. Simul his dictis ad proximâ sylvæ latebras abripiuntur magis, quàm abeunt. Interim perduelles circiter trecenti, pauculis Neophytis Piratinienfisibus nequiequam reluctantibus, Divi Nicolai oppido potiuntur; Aragonam & Clavicum ad mortem quarunt; in eorum templum & domum turmatim invehuntur; omnia indagant; in parietes & tecta læviunt; ardente maximè Sole sub meridiem, mensè Novembri, hoc est æstivo hic tempore, in templi culmen aridâ paleâ contectum ignem injiciunt: cùm non arderent paleæ, Joannis Castillii librorum folia, quibus cristarum in vicem orna- bantur, ex capitibus suis detrahunt, inflammatâq;e applicant paleis; sed nihilo

fecius